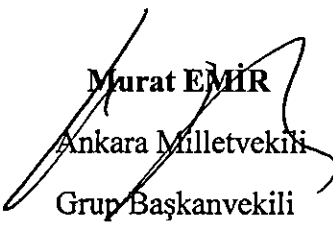

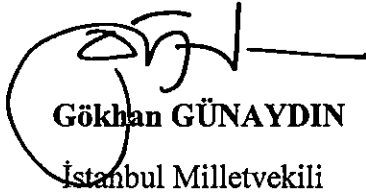

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Elektrik dağıtım şirketlerinin özelleştirilmesinin ardından mülkiyeti kamuya ait olan 21 dağıtım bölgesi bu özel şirketler tarafından işletilmekte olup bunların denetimi Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve EPDK'nın sorumluluğu altındadır. Özelleştirmeler sonrasında yaşanan arızalar çeşitli mağduriyetler yaratmıştır. Hatta arızalar nedeniyle yaşamını yitirenler olmuştur. Son olarak 12 Temmuz 2024 tarihinde İzmir'in Konak ilçesinde iki vatandaşımız yaşamını yitirmiştir. Elektrik dağıtım sisteminin özelleştirilmesiyle ortaya çıkan sorunların saptanabilmesi, güvenli-kesintisiz-ucuz hizmet vermesini sağlayacak önlemlerin belirlenebilmesi ve denetimden sorumlu kamu kurumlarının bu görevlerini yerine getirip getirmediğinin tespit edilmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz. 16.07.2024

Murat EMİR

Ankara Milletvekili
Grup Başkanvekili

Gökhan GÜNAYDIN

İstanbul Milletvekili
Grup Başkanvekili

Ali Mahir BAŞARIR

Mersin Milletvekili
Grup Başkanvekili

GEREKÇE:

Vatandaşlarımıza güvenli, kaliteli, sürekli ve ucuz elektrik enerjisi temin edilmesi temel bir insan hakkı olup, bunu sağlamak da devletin asli görevlerindedir. Üretilen elektriğin, iletim hatları ile yerleşim yerlerine taşınması TEİAŞ'ın, yerleşim yerlerinde iletim hatlarından gelen elektriğin trafolardan alınarak vatandaşın kullanımı için; sokak, cadde ve alanlarda dağıtımının yapılması ise dağıtım şirketlerinin sorumluluğundadır.

Dağıtım sisteminin özelleştirilmesinin ardından mülkiyeti kamuya ait olan 21 dağıtım bölgesi şirketler tarafından işletilmekte olup; dağıtım hatlarının işletim, bakım ve iyileştirilmesi için gerekli yatırımların yapılması yükümlülüğü de ilgili şirketlere bırakılmıştır.

Dağıtım sistemi özelleştirilirken, dağıtım maliyetlerinin düşeceği, elektrikte kayıp-kaçağın azalacağı, altyapı yatırımları ile kesintisiz hizmet sunulacağı propagandası yapılmış, elektrik faturalarında dağıtım bedeli enerji üretim maliyetinin üstüne çıkmasına rağmen hedeflerin hiçbiri gerçekleşmemiştir. Kayıp-kaçak hedefleri tutturulamamış, dağıtım sistemi kaynaklı büyük kesintilerle şehirlerimiz günlerce karanlıkta kalmıştır.

Elektrik dağıtım hatları ile ilgili kaza ve arıza şikayetlerinde de artış söz konusudur. Isparta ilimizde dağıtım altyapısının bakımsızlığı nedeniyle uzun süreli elektrik kesintisi yaşandı, vatandaşlarımız kara kışın ortasında günlerce elektriksiz kaldı. 70 yaşındaki bir vatandaşımız bu nedenle donarak hayatını kaybetti.

Ülkemizde yaşanan orman yangınlarında da zaman zaman elektrik hatları ile ilgili şikayetler gündeme gelmekte ancak bu iddiaların sağlıklı şekilde araştırıldığını söylemek mümkün değildir. Diyarbakır ve Mardin'de 15 vatandaşımızı yitirdiğimiz yangının trafo kaynaklı olduğu gündeme gelmiştir.

Elektrik hatlarıyla ilgili en trajik kazalardan biri de ne yazık ki 12 Temmuz 2024 tarihinde İzmir'de yaşanmıştır. Konak ilçesi Enver Dündar Başar Sokak'ta yoğun yağış nedeniyle oluşan su birikintisi içinden karşıdan karşıya geçmeye çalışan Özge Ceren Deniz ve İnanç Öktemay adlı vatandaşlarımız kaçak elektrik akımına kapılarak hayatını kaybetmiştir.

Elektrik Mühendisleri Odası İzmir Şubesi 13 Temmuz 2024 tarihinde yaptığı açıklamada, olayın yaşandığı yerde izolasyon hatası olduğu tespitini paylaşmıştır. Ayrıca Sonuç olarak, iki vatandaşımız, güvenli tesisat kuralları yerine getirilmediği ve kamusal denetim eksikliği sonucunda yaşamını yitirmiştir.

Dağıtım hatlarının işletim ve bakım sorumluluğu dağıtım şirketlerinin yükümlülüğüdür. Bu yükümlülük gerek birincil mevzuat gerek ikincil mevzuatla tanımlanmıştır. Elektrik Dağıtım Sistemleri Yönetmeliği'nin 4. Maddesinde "(11) Dağıtım şirketi, can ve mal güvenliğini tehlikeye düşüren hususların tespiti halinde acil müdahale etmekle yükümlüdür" biçiminde açık olarak sorumluluk belirlenmiştir. Vatandaşların bölgedeki elektrik tesisatında yaşanan kaçak sorununa yönelik daha önce şikayetlerde bulunduğu hatta bu şikayetlerin yerel gazetelere dahi yansıdığı göz önüne alındığında sistemin işleyişinde sorun olduğu görülmektedir.

Denetim konusunda ise asıl sorumlu Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve EPDK'dır. Dağıtım şirketlerinin her türlü talepleri karşılanırken, en son yapılan elektrik zammının da büyük bölümü dağıtım şirketlerine aktarılırken, dağıtım altyapısında yeni yatırımlar ve bakım

alışmalarındaki sorunlar bir yana böylesine temel bir güvenlik açığı yaratılmış olması kabul edilebilir değildir.

Milletin temsilcisi olan Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin birinci görevi vatandaşların yaşam hakkını korumak olmalıdır. TBMM; elektrik dağıtım sisteminin güvenli, kesintisiz, kaliteli ve düşük maliyetli olarak sunulmasını sağlayacak önlemlerin alınması için devreye girmelidir.

Bu nedenlerle elektrik dağıtım sisteminden kaynaklı sorunların nedenlerinin belirlenmesi, eksikliklerin tespit edilerek can ve mal kayıplarının önlenmesi ve sağlıklı bir elektrik dağıtım sistemi işleyişini sağlayacak önlemlerin saptanması amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederiz.

